

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 61 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 novembra 1933.

PATENTNI SPIS ŠT. 10501

Puchner Erwin, zasebnik, Wetzelsdorf bei Graz, Avstrija.

Ognjegasna bomba.

Prijava z dne 2. decembra 1932.

Velja od 1. maja 1933.

Znano je, da se gasijo požari s pomočjo raznih gasilnih praškov ali mas, katere se natrosijo na površino gorečih snovi ali se porazdelijo na kakšen drug način ter zadušijo oz. preprečijo razširjenje ognja, deloma vsled razvijanja prahu, deloma vsled razvijanja pen, ali vsled razvijanja plinov, ki ne pospešujejo gorenja. Dovajanje takih gasilnih sredstev k mestu požara pa je zvezano z velikimi težkočami in nevarnostmi in je povečini sploh onemogočeno.

Predlagano je že bilo, spravljati omenjene gasilne praške v posodah, ki se z lahkoto porušijo in razporediti v notranjosti praška razstrelni naboj, v katerega vodi netilna vrstica, katera sega iz posode. Take »gasilne bombe« so se mogle razporejati bodisi trajno v prostoru, ki mu je grozila požarna nevarnost ali pa so se metale pri požaru v ogenj. Gasilni učinek naj se je dosegel s tem, da se je ven segajoča netilna vrstica vnela od požara in dovedla do eksplozije razstrelni naboj, s čimer naj se je gasilni prašek raztrosil naokoli. Tudi z eksplozijo povzročeni trenotni zračni tlak je baje gasil.

Dosedaj znane ognjegasne bombe pa so kazale velike nedostatke, ki so njihovo uporabo v mnogih slučajih onemogočili ali napravili nevarno. Predvsem se vžig razstrelnega naboja potom netilne vrstice ni izvršil popolnoma sigurno, često pa tudi prepozno, ko se je požar že zelo razširil. Razven tega je morala imeti večina iz le-

penke izdelanih posod precēj močne stene, da pri metu pri padcu na tla niso takoj razpočile; to pa je zahtevalo uporabo močnega razstrelnega naboja, da se je gasilni prašek pri eksploziji dobro porazdelil. Vsled močnega razstrelnega naboja pa je bilo rokovanje s takimi bombami nevarno in z eksplozijo se je tudi mogla napraviti znatna stvarna škoda. Predmet izuma pa je gasilna bomba, katere konstrukcija zasigura hiter in siguren vžig razstrelnega naboja takoj, čim pade bomba na mesto požara, pri čemer je bomba zgrajena tako odporna, da se more vreči v požar ne samo ročno, temveč tudi iz velikih razdalj s pripravo za metanje, ne da bi se bomba pri padcu na tla razpočila, pri čemer pa vendar zadostuje čisto malenkosten razstrelni naboj, da se povzroči raztrošenje gasilnega praška daleč naokrog.

Da se dosežejo te prednosti, se v smislu izuma namesti razstrelni naboj v cevasti posodi iz celuloida ali drugega lahko vnetljivega materiala, katera posoda je zaradi lažjega vžiga opremljena z več na ven segajočimi podaljški. Gasilno sredstvo je smotreno nameščeno v obročasti posodi iz papirja ali drugega gorljivega materiala, katere notranje stene se prilegajo ob cevasto otlo telo iz celuloida ali podobno, tako da te stene pri vžigu otlega telesa zgorijo ali zogljenijo in more eksplozija razstrelnega naboja neovirano učinkovati na gasilno sredstvo. Skozi cevasto otlo telo gre drog, ki drži skupaj dve kovinski

skodeli poligonalne oblike, ki sta na svojem zunanjem obodu opremljeni z utori, v katere so pod naponom vstavljeni na ven izbočeni listi iz kartona ali pod., ki se pri notranjem tlaku z lahkoto odpro na ven, tako da zadostuje že razmeroma majhen razstrelni naboj za raztrošenje gasilnega sredstva.

Drog more biti pritrjen na palici, katera omogoča lučanje gasilne bombe z roko ali s pomočjo peresne lučalnice ali podobne priprav za metanje.

Na risbi je predložena kot primer izvedbena oblika gasilne bombe glasom izuma. Sl. 1 je pogled od strani, sl. 2 je pogled od zgoraj, sl. 3 je podolžni presek po liniji C—D slike 2 in sl. 4 je prečni presek po liniji A—B slike 3.

Na leseni palici ali kovinski cevi 1 je pritrjena mufa 3, ki je podaljšana v trn 4. Ta trn je na svojem koncu opremljen z navojem 5, na katerega se more navijačiti matica 6. Mufa 3 je potom pritisnjenega utora 2 pritrjena na palici 1, tako da čvrsto sedi tudi pri lučanju z roko.

Na trn 4 je nasajena aluminijasta skodela 8, katera je ob zunaj ležečih robovih opremljena z utorom ter v svrhu hitrega prevajanja toplote oklepa en del trna 4 s svojo stročnico 9. Sprednji konec bombe je zaprt s pokrovno skodelo 7, katera se pritegne z matico 6. Med obema skodelama 7 in 8 je razporejeno prižigalno telo, katero smotreno obstoja iz dveh delov 11 in 12 in katero koncentrično obdaja trn 4 in stročnico 9. To telo obstoja iz lahko vnetljivega materiala, na pr. celuloide, in izkazuje v svojem srednjem delu komoro 15, v kateri je nameščen naboj iz smodnika. Prižigalno telo more biti opremljeno tudi s podaljški 14, ki segajo skozi izreze 13 skodel 7 in 8 na ven in zagotavljajo hiter vžig na mestu požara. Okroginokrog prižigalnega telesa je razporejena obročasta posoda 16, na pr. iz papirja ali pod. materiala, katerega polnitev ne napada. Ta posoda vsebuje kot gasilno sredstvo nek prašek, na pr. natrijev bikarbonat ali neko tekočino, na pr. tetraklorov ogljik. Ta posoda 16 je potom prosto ležečih listov 10 iz lepenke ali pod. obvarovana pred poškodbami. Listi 10 so zataknjeni v utoke skodele 7 in 8 in so razven tega zvezani po nalepljenem obroču 18.

Ako se bomba vrže v ogenj, tedaj se vname prižigalno telo vsled dotika podaljškov 14 s plamenom ali vsled toplote, katero prevajata kovinski skodeli 7 in 8. S tem se dovede razstrelni naboj v komoro 15 do eksplozije in istočasno ali nekoliko poprej zogljenijo notranje stene posode 16, katere se prilegajo ob prižigalno telo 11, 12. Posoda 16 se vsled eksplozije popolnoma poruši in listi 10 se ob istočasnem raztrganju prilepljenega obroča 18 potisnejo na ven, tako da njihovi robovi zapustijo utoke skodel 7 in 8. Omot, ki je tvorjen po listih 10, vsled tega razpade in gasilno sredstvo 17 se raztrosi naokrog, ne da bi našlo kakšen odpor.

Patentni zahtevi:

1. Ognjegasna bomba z ohišjem, katero se more z notranjim prekotlakom z lahkoto porušiti in v katerem je nameščeno gasilno sredstvo okrog razstrelnega naboja, ki se dovede do eksplozije vsled vročine požara, označena s tem, da je razstrelni naboj vležajen v cevastem otlem telesu iz celuloide ali drugega lahko vnetljivega materiala, pri čemer je to otlo telo v svrhu lažjega vžiga opremljeno z na ven segajočimi podaljški.

2. Gasilna bomba po zahtevu 1, označena s tem, da je gasilno sredstvo nameščeno v obročasti posodi iz papirja ali drugega gorljivega materiala, pri čemer se notranje obročaste stene te posode prilegajo ob cevasto otlo telo iz celuloide ali pod., tako da te stene pri vžigu slednjega telesa zgorijo ali zogljenijo in more eksplozija razstrelnega naboja neovirano delovati na gasilno sredstvo.

3. Gasilna bomba po zahtevu 1 ali 2, označena s tem, da je lahko porušljivo ohišje tvorjeno po dveh kovinskih skodelah poligonalne oblike, kateri sta skupaj držani po srednjem drogu, ki gre skozi cevasto otlo telo, oklepajoče razstrelni naboj, in da sta skodeli na svojem zunanjem obodu opremljeni z utori, v katere so pod naponom vstavljeni na ven izbočeni listi iz kartona ali pod., ki se pri notranjem tlaku z lahkoto odpro na ven, tako da zadostja razmeroma majhen razstrelni naboj za raztrošenje gasilnega sredstva.

